

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КЕНГЕШЛЕ

Ёзек тема – бир кырал экзаменге тынзылы хазырланыу эмда аны кыралыулу бардырыу

Къабарты-Малкъарга кырал жумуш бла Билим бериеу эм илмуда надзор жаны бла федерал службаны башчысы **Анзор Музаев** келгенди. Ол Правительствону башчысы **Мусукланы Алий** бла тубешгенди, ызы бла билим беруу органланы келечилери бла кенгеш бардырганды. Анда КъМР-де 2021 жылда Бир кырал экзаменге

хазырланыуу эм аны кыралыулу бардырыуу соруулары сюзюлгенди.

Анга федерал инспектор **Тимур Маков**, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзоков**, премьер-министрини орунбасары **Марат Хубиев**, районланы администрацияларыны таматарлары, билим беруу жаны бла

жууаплы органланы келечилери да кыатышхандыла.

Жыйылыуу ача, Мусукланы Алий кыонакыла республикага бёлюннген эс ючюн ыразылыгын айтханды. Премьер-министр кырал аттестацияга хазырланыуу, аны бир тюрлю чырмаусуз, кемчиликсиз бардырыуу энци эс бурулганын чертгенди. Аны айтханына кере,

кырал аттестацияга 12 минг адам кыатышырыктыды. «Экзаменлени берликлени арасында саулукларына кере чекленнген онглары болгъанла да бардыла. Алагъа тийишли халла, сынауладан чырмаусуз ётерча амалла да кыралгъандыла», - дегенди ол.

Билим беруу учреждениялада бир кырал экзамен бардырылырча 22 пункт барды, энтта тёртосу окуучула жашагъан жерледе орнатылгандыла. Алада барысында да сынаула тюзлюк бла бардырылырча мадарла кыралгъандыла. 9-чу классланы окуучулары экзаменлени 67 жерде берликдиле.

Озгъан жыллада Ич ишле, Саулук сакълау министерствола, «Ростелеком» общество бла ведомствола аралы байламлыкъла жюрютюу жаны бла иги сынау барды, быыйл да ол хайырланыллыктыды. Излемлеге тийишлиликде, экзаменни соруулары сынау бардырыллыктыды. Къоркъуусулуккъу жалчытыр мурад бла ЕГЭ боллук жерледе металлоискательле салынгандыла. Сынаула тюзлюк бла ётер ючюн билим беруу учрежденияны тийресинде сотовый байламлыкъ жюрютюллюк туюнлюду, пунктлада жамауат кырау-чула ишлерикдиле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Урлукъ салыу кыыстауу

РФ-ни эл мюлк министрине орунбасары **Максим Увайдов** Оператив штабны кенгешин видеоконференция халда бардырганды. Анга федерал ведомстволаны, регионлада АПК управлениланы, биригуули, бизнесни келечилери, ол санда КъМР-ни эл мюлк министри **Хасан Сижажев** да кыатышхандыла. Жыйылыуда талай жумуш сюзюлгенди, ол санда жаз башы сабан ишлени юсюнден да сёлешингенди.

Урлукъ себиу отуздан артык регионда башланганды. Аз-аздан Шимал-Кюнбатыш эмда Узакъ Востокада регионла да кыошула барадыла анга. Шимал Кавказда уа ишни тёртден бири тамам этилгенди, дегенди кенгешче.

Къабарты-Малкъарда урлукъ салыу кыыстауу барады. Аграрчыла 60,7 минг гектарда ёсген кюзлюклерге минерал семирткичле салып бошагъандыла. Жазлык битимлени урлугъун а 60,5 минг гектарда сепгенди. План бла белгиленнген кёрюмдюню 28 процентин тутады ол. Картофну, тахта кёгетлени, къудоруну, чёплеуну урлугъун салыу да барады.

КъМР-ни Эл мюлк министривосунда белгилегенлерича, быыйл ишле былтырдан эсе тири барадыла. Мюлкледен техника, урлукъ, отлукъ неда башха жаны бла чырмау жокъду.

Кенгешни ахырында жержерли АПК органлагъа тийишли оноула этилгенди.

ОМАРЛАНЫ Мурат хазырлагъанды.

Къоранчланы иги кесегин – социал жумушлагъа

Нальчик сахар округну мэриясында муниципалитетни былтыргъы бюджетни къалай толтурулганын сюзюлгенди. Аны бла байламлы жыйылыууа Жер-жерли самоуправленин советини башчысы **Игорь Муравьёв**, аны орунбасары **Владимир Назранов**, администрацияны башчысыны орунбасарлары **Анатолий Тонконог** бла **Атмырзаланы Земфира**, Советни депутатлары, жамауатны келечилери

ри кыатышхандыла.

Финансла департаментни башчысы **Ахмед Губачиков** билдиргенича, бюджетге аха асламысында налогладан, хакъ теленип берилген жумушладан, муниципалитетни иелигинде болгъан мюлкню ортакъга бериуден, мюлкню эмда башха ырысханы сатыудан жыйылганды былтыр. Башха бюджетледен бёлюннген ахчаны да къошса, 4 миллиард 886 миллион сом

тюзгенди. Ол бурунну жылны кёрюмюсюнден 18,9 процентге озгъанды.

Къоранчланы юсюнден айтханда, департаментни башчысы ала 5 миллиард 22 миллион сом болгъанларын туура этгенди. Андан 57,3 проценти социал жумушлагъа жиберилгенди. Ол санда тийишли организацияланы ишлетирге, школлада сабийлени жылы аш бла жалчытыуу эм башха жумушлагъа. Жоллагъа, жа-

шау журт-коммунал мюлкге, сахарда тап болум кырауура, юйлеге ремонт этюуге да аслам аха кыоратылганды.

Бу эмда башха шартланы эсге алып, жыйылыууа кыатышханла оюмларын туура этгенди, жууаплы ведомстволагъа да буйрукъла берилгенди, деп билдиргенди мэрриядан.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлагъанды.

Ахча

Тынч халда төленнген ёнкючге сурам ёсгенди

Быыйл биринчи апрельни эсеплерине кере, Россельхозбанкны Къабарты-Малкъарда бёлюмюню (РСХБ) розница ёнкюч бла байламлы бохчасы 2,6 миллиард сомгъа жетгенди. Ол санда биринчи кварталда 450 адамгъа 350 миллион сомгъа жуукъ берилгенди. Ол, былтыр бу заман бла тенгештиргенде, эки кереге кёпдю, деп билдириледи финанс учрежденияны пресс-службасындан.

Клиентлени асламысы неда 75 проценти ипотека неда пенсия кредитле алгъанладыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

- Кыралда кыйын экономика болумгъа да къарамай, хапчук сатып алыргъа ёнкюч ача берилгенлени санына танг кыошула барады. Анга банкны клиентлерине тап болурча кыйыматлы ишлеген программала себеплик этедиле. Аны бла бирге адамланы кёп санда кредитле алгъанлары тамблагъы конлерине ышангъанларын да ачыкълайды, дейди РСХБ-ны республикада бёлюмюню таматасы Алим Сокуров.

Жазылыуу - 2021

Мындан ары да алып, окъуп турурча Багъалы шүёхла!

Сиз бир тюрлю сылтаула бла шёндюю жылны экинчи кварталына «Заманга» жазылалмай къалгъан эсегиз, халны тюзетирге амал барды. 20 апрельге дери сиз бу кыйыматлы жумушну почтагъа барып неда корреспондентияланы адреслеге ташыучу адамны болушлугуу бла тындырсагъыз, ана тилибизде чыккъан газетни майдан алып, окъуп турлукъсуз.

Жазылыуу эки айгъа багъасы – 243 сом 22 капек.

Бизни индексбиз – П 5893

Улуу Хорланмы 76-жылпыгына

Уста СВЯЗЬЧЫ

Суратдагы чырайлы жаш Жаболаны Магометди. Холам-Бызынги ауузунда тукум элдеринде тууганды. Отуз сегизинчи жыл Нальчикде эл-мюлк техникумда окуганды. Андан сора аскерге чакырылады. Мурманск областыны Кандалакша шахарында күүлук этгенди. Связьчы эди. Инсан борчун тамамлап, юйюне кыйтыргыа хазырлана тургандай, уруш башланады. Ол заманда кыралыбызны шимал жанында кеп кызыу сермешлеге кыатышханды.

Ол кезиуледе аскер бөлүмлени араларында связь байламлыкны жалчытып турганды. Сермеш барган кезиуде окь неда атылган топну сыныгы тийип, телефон чыбык юзюлсе, топ-окь атылганына да кыарамай, бирде чаба, бирде уа баур тебен сюркелип, юзюлген жерлени жалгъап, связны тохташдырганды.

Урушну ахыр жылларында уа Жабо улуу күүлук этген аскер бөлүмю Венгрияга кечюредиле. Анда, немислиени хорлагъандан сора да, ауук заманны кызыу сермешле бардырылгандыла. Магомет аладан биринде, юзюлген телефон чыбыкны бирге кыоша туруп, ауур жаралы болады. Госпитальда кыуам заманны жатады. Андан чыкган кюн тошген эди бу суратча да.

Уста связчыны кызауатда болдурган жигитликтери ючюн кырал Ата журт урушну биринчи даражалы. Кызыл жулдузу орденлерин эм башха саугаланы да бергенди.

Магомет урушдан сора бир жылдан эркин этилген эди аскерден. Жуукларыны Кыргыстанда табып, жетмиш биринчи жылга дери анда жашаганды. Андан кыйтахандан сора юйюрю, юйдегиси бла Тебен Чегемде жашап турганды. Кеси уа 1996 жылда ауушханды. Урушну, урунуу ветераны Жаболаны Магометни элчилери бюгюн да хурмет бла эсгердиле.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

ИГИЛЕНДИРИУ

Арбазланы айбатландырадыла

Яникой бла Лячинкыа элде «Шахар болумну игилендириу» федерал программага кере Маданият юйюни алларында майданы айбатландырылдыла. Аны чеклеринде омакь плитка, шинтикле, чыракь

чыпынла, кир-кипчик атарча орунла саллыкдыла эм тегерек-башны жашиллендирилдикле.

Саулай алып айтханда, тапландырыу ишлеге 5 миллион сом кыоратыллыкды. Быйыл сагынылган программаны

чеклеринде Чегем районда кеп фатарлы жети юйю арбазы бла жамауат аслам хайырланган тёрт жер жангырыллыкды.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Эл мюлк

Мирзеулюкле, кудору да себилгендиле

Республиканы жер-жерлеринде урукь себиу тири барады. Май районда аны битеу да 12207 гектарга салыргыа керекдиле. Ол санда 5141 гектарны кюзюлке аладыла. Муниципалитетни администрациясындан билдиргенлерине кере жерни мылылыгы жетерчады, аны себепли ала иги халдадыла, кеслерине да аграрийле кеп болмай семиртгичле салып бошагандыла.

Мирзеулюк битимлени эмда кудоруну уругун жарым минг гектарга сепгендиле. Ала битеу да 5,4 минг гектарда ёсдюрюлюкдюле. Дагыда картофну – 526, тахта кегетлени – 2613, чеплеуно да 390 гектарга саллыкдыла. Аладан сора районда соя ёсдюрюу умутлудула. Мал ашха жараулу битимлеге да иги кесек жер бёлюрге дейдиле. Урукьдан бла семиртгичледен мюлке кытылык сынамайдыла.

Алма бахчаларга кыошулады

Бахан районну сабанларында асламысында нартох ёсдюрюючюдюле. Быйыл анга 24 минг гектар бёлгендиле. Дагыда кеп кыалмай эки

минг гектарны чёплеу аллыкды. Ол да иги битеди. Мирзеулюк будайны эм арпаны уругун а 400 гектарга себерикдиле. Татлы нартох бла жашил кудору уа 1300 гектарда ёсерикдиле.

Районну администрациясындан билдиргенлерине кере, бюгюнлюкге юч минг гектарда мадар этилгенди, ишге 412 трактор чыкыганды. Урукь себиу бла бирге терек бахчаланы кырау да барады. Кремёнчуг-Константиновское эм Баксанёнок элде битеу да жюз гектарда терк айныган алма бахчала кыураллыкдыла. Ала ны да санаса, быллай бахчаланы ёлчеми 4510 гектар болады.

Специалистле муниципалитетде мелиорация системага да кез жетдиргендиле. Аны арыкларыны узунлугу 118,2 километр болады. Минг гектарда уа аграрийле суу салган машиналары хайырлангыга умут этдиле.

Суу салыуну хайыры баямды

Май районда эл мюлк предприятиялада сабанлагыа суу салган 43 установка барды. Ала бары да ишге хазырдыла, сугарыуу системага уа 81 километр арыкыла киредиле. Бу мюлкге «Каббалкмелиоводхоз» кыарайды. Анда айтханларыча, арыкыла тазаланыпдыла, тап жарашдырылыпдыла, аны себепли суу бла жалчытыуда чурум боллук туююлду.

Сабанланы сюрген, урукь сепген техника да хазырды, дейдиле районда. Эл мюлк предприятияла битеу керек затла бла жалчытыныпдыла.

ОМАРЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

АПК

Качествогъа – энчи контроль

«Россельхозараны» Кыбарты-Малкварда бёлюму урукыла эмда зыгытла чыгарыууу предприятиялагыа не жаны бла да себеплик этиуге улуу магъана береди, дейди учрежденида. Аны Прохладна районда бёлюмюно специалистлери муниципалитетде урукьчулук мюлккеге кез-кыулак боладыла. Бегирека «Отбор» илму-производстволу селекция ара бла байламлыккыла белгилейдиле.

Бу предприятида нартохно онеки гибридин жарашдыргандыла. Энтта да алыгы кырал тинтиуюно ёте турадыла. Агрофирма селекция жаны бла координация Советге эмда «Нартох эм аны уругун чыгарыуучулары миллет ассоциациясына» киреди. Кеси да Россейде, Кытайда, Тюркде эмда Аргентинада отузгыа жуукь илму учреждения бла байламлыккыла жюрютеди.

Былтур анда урукьну айырган жангы цех ишлеп башлаганды. Анда шёндюю оборудование орнатхандыла. «Россельхозараны» специ-

алистлери урукьну чыгарыудан башлап, аны себерге хазырлауга эмда сертификациясын этиуге дери хар жумушха кыатышдыла. Ол санда качествосун тинтедиле, калибровка кыалай этилгенине кыарайдыла, фитозкспертизаны бардырадыла. Урукь битеу илземлеге, ол санда ГОСТ-ха, толусунлай келишгенине кёргенден сора тийишли сертификат бередиле.

Шёндю нартохно уругун айырган заводда иш тири барады: ГОСТ-ха тийишлике калибровка эмда башха жумушха этиледиле. Специалистле анда кемчилик тапмагандыла.

«Россельхозараны» специалистлери бизде жарашдырылган гибриден сынам халда ёсдюрюу кёрюрча, аланы урукьларын экишер гектарлыкь юч участкада себерикдиле. Сагынылган «Отбор» агрофирма бла бирге бу ишге «Зольский картофель» мюлк да кыатышды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Профилактика

Энергообъектлеге – аслам эс

Быйыл Кыбарты-Малкварны тау жерлеринде арт жыллада белгиленген кёрюмдюден 40 процентге аслам кыар жауганды. Ол а кюн иссиледе череклени кючлендирге эм ырхыланы да кыозгаргыа улуу кыоркыу салады. Росгидрометцентри эсеплерине кере бийикледе орналган кыар, буз да кыстау июль бла август айлада эрип башларыкыдыла.

Аны бла байламлы «Россети Северный Кавказ» компанияны бёлюму «Каббалкэнерго» планга кере, ток ызла бла подстанциялагыа заран жетмезча профилактика бардырады. Хар замандача, Черек, Чегем эм Бахан сууларыны бююнында орналган энергообъектле эм кыоркыууу жерлеге саналадыла.

Бюгюнлюкде специалистле Черек сууну жагыасында ток

чыкыкыла чигинжилерини мурдорларын кючлендиле, Бахан сууда да 0,5 километр чаклы участкада бузулургыа боллук ЛЭП-ни кечюргендиле. Андан сора да, токчула 35-110 кВ ызыланы болумларын терк-терк тинтгенлей турадыла, ол санда дежурствола да бардырыладыла.

Кеп болмай «Каббалкэнерго» МЧС-ни республикада бёлюму бла байламлыккыда ишлеге, ол санда мюлкюн ёртенледен сакыларча мадар этилирине келишгенди. Черекле кёторюлгенде бла ырхыла келгенде элгеге, экономикалыкь объектлеге эм социал магъаналы инфраструктуралагыа улуу хата жетмезча шартла да эсге алыннгандыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

КОНКУРС

Мураты - фахмуланы ачыкылау

Сюд приставланы федерал службасыны КъМР-де управлениясында «Жарык жулдузукыла» деген ат бла Битеуроссей фестивал-конкурсну регион кесеги бардырылганды.

управлениясыны Жамауат советини къаууму да кургенди.

Конкурс быйыл бла он-тёртючю кере бардырылады. Аллай бир жылны ичинде анда хорлап, кёп

Аны баш мураты - юйорню маганасын кётюрююду, ёсюк келген тёлую патриот ниетде эмда инсанлык жууаплылыкны сезерча юйретиюду.

Быйыл конкурсну «Жыр» бёлуюне 8-16-жыллыкыла къатышхандыла. Биринчи жерге кеслерини къауумларында Гужоланы Сафият, Азаматланы Мариям, Тхабисимова Алина, Куршева Арина, Мальбахова Арнела чыкыгандыла. Комиссияга уа Сюд приставланы федерал службасыны КъМР-де

сабий тюрлю-тюрлю фахму жаны бла атларын айтдырганды. Аланы иги кесеги республиканы, къыралны да энчи эмда бийик окъуу юйлеринде билим алгандыла. Окъуу турганла да кёлдюле. Алай эсе уа, конкурс фахмулу сабийлени ачыкылау, аланы мындан ары айныуларына себеплик этиу жаны бла борчун толтурганды.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. СУРАТДА: конкурсда хорлаган кызычыкыла. Сураатны автор алганды.

Эсгертиу

Артада бютюн кёп төлерге тюшмезча

«Газпром межрегионгаз Нальчик» предприятияны специалтистери быйыл газ ызласта эркинликсиз къошулуп, отлук урлаган 326 адамны тутхандыла. Аны юсюне дагыда эсеплеучо приборланы кёрюстюулерин тюрлендириуу бла байламлы 87 шарт тохташдыргандыла. Кёк отлукну урлаганлагы тийишли актла жазып, газ бла жалчытууну тыйгандыла. Бузуклык этгенлени жууапха тартыр хыйсап бла правону къоруулаучо органлагы 249 материал жиберилгенди, деп билдиргендиле предприятияны пресс-службасындан.

«Быллай законсуз ишлени ачыкылау жаны бла мындан арысында да

мадар этилип турлукыду. Предприятияга къоранч келтиргенлеринден сора да, аманлыкчыла кеслерине, тегерекдегилеге къоркъуу саладыла. Тазирилени, сюдге төлеулени, сетьлеге арха къошулурча бериллик ахчаны барын да бирге къошса, ол урланган газны багысындан иги да кёл болурга боллукыду. Аны себепли газны кесгинчи эмда ишин сюдге жибергинчи абонент борчун жапса - ол кесине игиди. Биз аллайлагы онг берирге угъай демейбиз, борчларын кезиу-кезиу жабарга да къоябыз», - деп чертгенди компанианы башчысы Залим Вороков.

УЛБАШЛАНЫ МУРАТ.

Биринчилик

ЭМ кючлюле Тюркде эришиулеге атланырыкыдыла

Республиканы Спорт министерствосу билдиргенге кёре, Орёл шахарда 12-17 жыллары толгъан спортчуланы араларында всеистеу каратеден Россейни биринчилиги ётгенди. Анга къыралны 55 регионундан 2000-ден аслам гёжеф къатышханды.

Бу спортну федерациясыны президенти Рамиль Габбасов айтханнга кёре, бу эришиулеге

быйыл бек кёл адам къатышханды. Номинацияланы жангыз биринде 164 гёжеф демлешгенди. Аллай болумлада къытхан спортчу бир талай замандан дунианы бла Европаны биринчиликлерини призёру болурга тийишлиди деп айтырчады.

Улуу конкуренцияга да къармай, толу контакт деген бёлюмде бизни республикабыздан гёжефле 9 майдал къытхандыла. Кеслерини

жыл сан къауумларында Азамат Хашкулов (55 кг.), Темирлан Бакасов (60 кг.), Темуккулы Ахмат (65 кг.) алтын майдалланы алгандыла. Кюмош майдаллагы уа Алим Казанов (55 кг.), Гузилины Ахмат (70кг.), Гузилины Магомет (85 кг.) тийишли болгандыла. Дамир Бетрозов (55 кг.), Имран Шурдумов (50 кг.), Алтуулыны Алан (65 кг.) «доммакыла» бла къайтхандыла.

СЗ бёлюмде (къоруулануу амаллада толу контактлы сермешле) биринчиля Руслан Кармов (64 кг.), Валерия Перейслова (51 кг.) болгандыла. Экинчи жерни уа Марирбек Темоков (64 кг.) алганды.

Бу эришиуде усталыкларын кёрюсттенле, Россейни баш къауумуна кирип, дунианы биринчилигине бла чемпионатына хазырланырыкыдыла. Ол а ноябрьде Тюркде ётерикди.

Спортчула тренерле Шахмырзаланы Шахмырзада, Алан Макоевде, Мурат Сабанчиевде, Даут Кешевде, Казбек Майрамкуовда, Мухамед Дышековда, Руслан Шогеновда, Рустам Гудовда жарау этедиле.

ДОДУЛАНЫ МАДИНА.

Жаш каратечилерибиз – алчыла

Къазанда каратеден «Кубок Акъ Барс» деген битеуроссей эришиуде бардырылгандыла. Анга къыралны 35 регионундан 1300-ден аслам спортчу къатышханды.

Анда бизни республикадан жаш каратечиле да сермешгенди. Биринчи жерлеге кеслерини жыл сан эм ауурлукъ къауумларында Дамир Сижажев, Аслан Ахаматов, Аскер Губашиев чыкыгандыла. Кюмош майдалны Байсыланы Султан къытханды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

СПОРТ

Нальчикде – тёрели битеуроссей турнир

Нальчикде «Гладиатор» спорт комплексде тхэквондодан «Дети Кавказа» деген тёрели битеуроссей эришиуде (WTF) барадыла. Алагы Россейни юг тийресинден 12-14 эмда 15-17-жыллык спортчула – битеу да 200-ден аслам адам - къатышады.

Юч кюнню ичинде жашлагы бла кызылагы, дагыда юниор-

лагы 40 майдал ючюн къаты кюреширге тюшерикди.

Эришиуде битеу санитар мардала эсге алыу бла къуралгандыла.

Турнирни кезиуеюнде 10-11-жыллык сабийлени арасында СКФО-ну фестивалы да ётгенди.

Чариш

УЛУ ХОРЛАМГА ЖОРАЛАП

Талай кюн алга Кенделенде Улуу Хорламны кюнюне жораланган чариш ётгенди. Эришиуну ачылыуна Элбрус районну администрациясыны башчысы Залиханланы Къаншаубий, районну физкультура

болгъан атлада 2,5 эмда 17 километрге чапхандыла. 2,5 километрге чабыуда жашла юнге юлешинип эришгенди. 17 километрге уа - экиге. Хорлаганла ахча саугыла, кубокла, майдалла эм

эм спорт жаны бла комитетини таматасы Жаппулыны Магомет эм башхала къатышхандыла. Къаншаубий Хажим-Омарович бу ишге къатышханлагы эм аны къураганлагы ыспас этип, бу Хорламны кюнюне жораланып бардырыллыкыладан биринчиси болганын чертгенди.

Чаришини къураганла уа Кенделен элли администрациясы эм спонсорлукъ этген элли жашла болгандыла. Битеу да эришиуде республикадан 43 атчы къатышханды. Ала таза къанлы эм къанларында къошаклары

грамотала бла белгиленгенди.

Биринчи келгенлеге ахча саугы 10 минг сомну тутханды. Экинчилеге - 5-шер минг, кюнчючюле 3-шер минг жетгенди.

Сёз ючюн, янкойчу Аликберланы Ахмат, бу чаришде 2,5 километрге чапханла бла эрише, финишге экинчи болуп жетгенди. Усталыгы медицина бла байламлы болганылыкыга, ол атла тутады, республиканы тийресинде бардырылган быллай эришиудеге къатышханлай турады.

ТАППАСХАНЛАНЫ АМИНАТ. СУРАТДА: Аликберланы Ахмат.

Сурат — заманны кюзгюсю

Иш кёллюлюк, биригиулюк

Бу суратны манга былтыр берген эдиле. Аны жарашдырырга кезиу жетгинчи, жангы ауруу жайылып, карантинге ашырдыла.

Бюгюн а аны кыагытларымы ортасында тапханма. Мындагы адамла кимле болганлары уа белгисизлей кыалгандыла. Сурат бек ариуду кесигиз кёргенден. Андагы адамланы асламысы таууладыла. Алынган а сюрюнню кезиунде этгенди. Кимле,

кыайда, кыачан тышгенлери ачыкыланса иги эди. Ким биледи, газет окуучуларыбыздан быланы таныганла чыкысала, редакцияга сөлөшип билдирселе, кыуанырыкбыз.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.
Сургюнде алынган сурат.
Быланы таныяламысыз?

АКЦИЯ

Китап - жулдузлагыа жол

Кыабарты-Малкыар «Библиотека кече» деген битеуроссей акцияга кыошулуккыду. Аны чеклеринде республикада китапта кыакланган жерлеге

жыл сайын бардырылыуучу акция быыл Россейде онунчу кере ётерикди. Алай бла 24 апрельде битеу кыралда да китапханала, адабият музейле

жолоочулуккыла кыураллыккыдыла, мастер-классла ётерикдиле, конкурсла, викторинала, адабият эмда информациялы сагыатла, китап-сурат кёрмючле, адабият-музыка ингирле бардырылыккыдыла. Бу ишни планы бла КМР-ни Маданият министрствосуну энчи сайтыны «Афиша» бёлюмонде толу шагырейленирге боллуккыду. «Библиотека кече» деген

бла маданият арала энчи программаларын кёргюзтюрюкдюле. «Библиотека кечени» темасы быыл былайды: «Китап – жулдузлагыа жол». Акцияла асламысында илмугыа бла технологиялагыа эмда космосха биринчи адам учанлы 60 жыл толгыанына жораланадыла.

Бизни корр.

Сёзбөр

ЭНИНЕ: 7. Кумач. 8. Келин мюйюшде жабыу. 9. Бизни милетибиз. 11. Ариулук. 12. Сыйлы, жанынга жууук деген магыанада Кыарачайга, Малкыарга да айтадыла алай. 13. Таурухдан келген жигит, аныча таралгын деп сёз да барды халкыда. 14. Аяусуз этилген зат. 15. Затдан аныглаусуз адам. 17. Ол тойга жан салады. 19. Иги деген сёзю синоними. 21. Бояуну бети. 22. Мияла адыр. 25. Мылы жер. 29. Туккыму, кыралны да бир белгиси. 31. Жетишмеулюк. 32. Юйню жылыуун ол туттады. 33. Жазыучу Шауаланы ... 34. Аман ниетледен бири. 35. Аллай ит арбазгыа киши кыоймайды. 36. Келишиу.

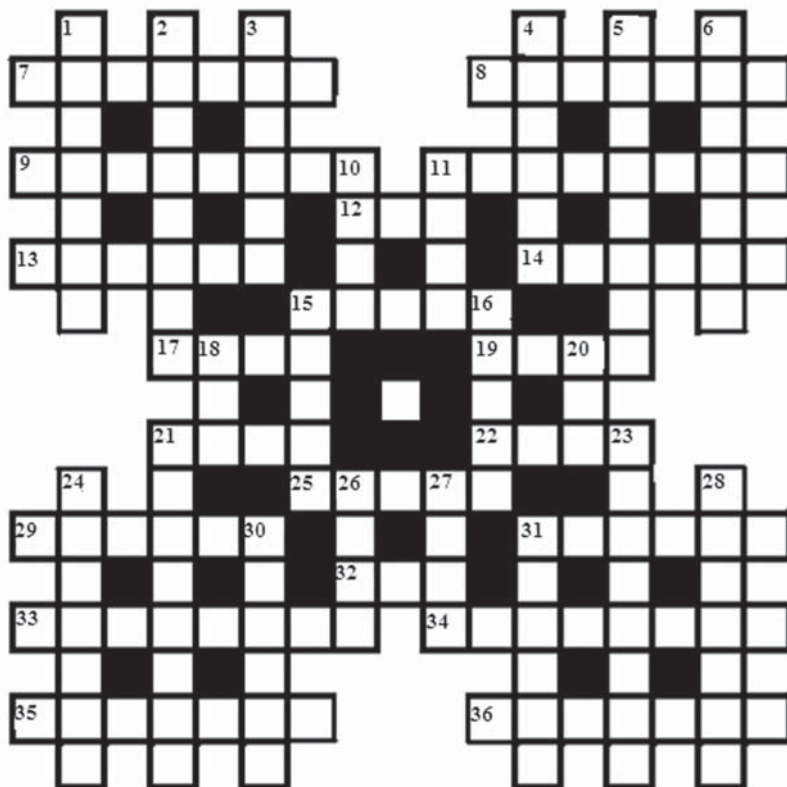
ЁРЕСИНЕ: 1. Нальчикни

кыыйры. 2. Милетибизни атын жюрютген эски ат. 3. Бир-бир кыраллада аскер чын. 4. Улуу кёгет. 5. Хасанияны эски атын эсге алсак, анда кыашаган. 6. Кыыша алай да айтадыла. 10. Башы кирир адыргылы жер. 11. Ынна. 15. Кереклисинден кёбюрөк. 16. Жууук. 18. Орта. 20. Шишлик эттенде керек зат. 21. Затны этерге кюрөшиу. 23. Ушкочну тюрлюсю. 24. Кыарачайлы жазыучу Байрамкыяны ... 26. Эчкиле секирирге суйген жер. 27. Музыканы тюрлюсю. 28. Алгын узаклыккыны аны бла тергегендиле. 30. Жангылыккыны билдире, кычырып айланган адамла. 31. Кыышда чыпынлагыа, ханслагыа кыонган кыарчык.

ГАЗЕТНИ 40-чы НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СЁЗБӨРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 7. Аяулу. 8. Адакыа. 9. Агыз. 10. Узада. 12. Алан. 13. Арба. 15. Атом. 19. Нарг. 20. Латин. 21. Ымал. 24. Улан. 25. Чалы. 28. Кыына. 30. Жууук. 32. Уууз. 33. Тана. 34. Оноу. 36. Тылы. 38. Абаза. 40. Алам. 41. Ахыры. 42. Силпи.

Ёресине: 1. Файгыамбар. 2. Ууаз. 3. Тулу. 4. Сакыа. 5. Тала. 6. Кыарамашакы. 11. Ат. 13. Ант. 14. Бал. 16. Тон. 17. Мая. 18. Атлаууч. 22. Тал. 23. Бай. 26. Дыбадылан. 27. Мукыуладис. 29. аят. 30. Жан. 31. Кыан. 32. Уру. 35. Ма. 37. Ырыс. 38. Агыш. 39. Ассы. 40. Атлы.

Учредительле: Кыабарты-Малкыар Республиканы Парламенти бла Правительствоу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары)
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат,
(баш редактору орунбасары)
ТОКЫУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретары),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зукура,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиликлерин кыоруулау жаны бла Кыабарты-Малкыар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагыа «КМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службысы хазыр этгенди.

Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Номерге графике кёре 19.00 сагыатда кыол салынады. 20.00 сагыатда кыол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГАНЛА:

Муусукаланы Сакинат - дежурный редактор; Кучукуланы Сафийат - жууаплы секретары орунбасары; Геляяланы Валентина (1, 2, 3, 9-чу бетле), Бийчеккуяланы Жаннета (4, 10, 11, 12-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 1232 экз. Заказ № 834

Багыасы 15 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин аглы проспект, 5
электрон почтасы:
elbor_50@mail.ru